

novoměstský kurýr

10/2016

ČLÁNKY - INFORMACE - AKTUALITY - NÁZORY- FOTOGRAFIE

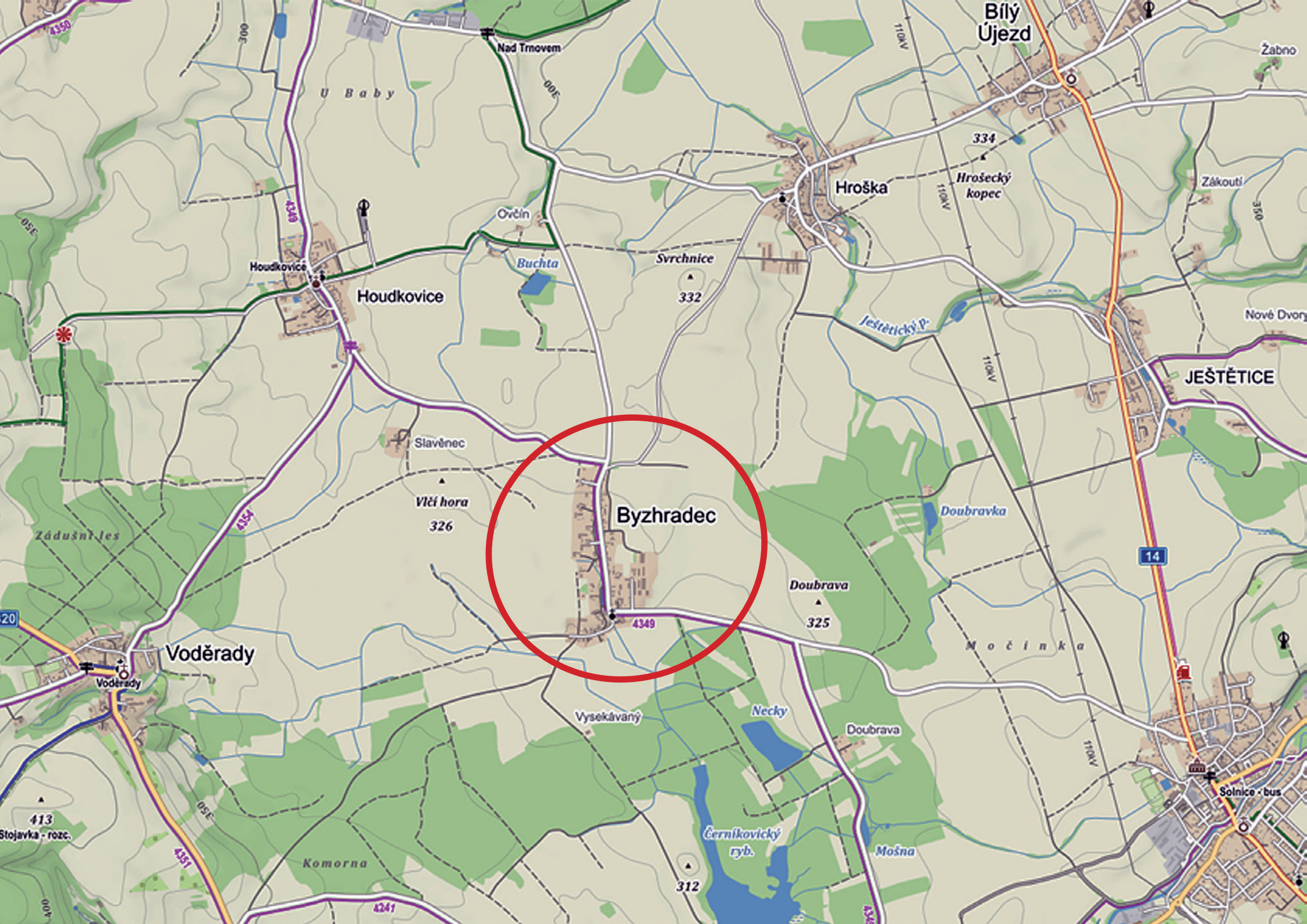
Pohled na Byzhradec od myslivecké chaty, v pozadí zvedající se kopce Orlických hor. Foto: J.B.

www.novomestskykuryr.info

OBSAH: MAPA REGIONU
OBCE S VAZBOU NA NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ
BYZHRADEC - CO O SOBĚ NAPSALI V ROCE 1939
BYZHRADEC Z INTERNETU

NĚKOLIK MÝCH POSTŘEHŮ
FOTO Z OBCE BYZHRADEC
POHLEDY Z MĚSTA
OD KLADSKÉHO POMEZÍ

INSPIROMAT
ŽERTOVNÉ OBRÁZKY
FOTO NA ZADNÍM LISTU

Obce s vazbou na Nové Město nad Metují

Obec	obce ORP	hist. okres	obce DSO	číslo Nov. kur.
Bačetín				5/2015
Běstviny				11/2015
Bílý Újezd				09/2016
Blažkov				3/2014
Bohdašín				2/2015
Bohuslavice				6/2014
Bolehošť				8/2016
Bolehošťská Lhota				8/2016
Borová				
Byzhradec				10/2016
Bystré				4/2015
Čánka				
Černčice				4/2014
Česká Čermná				
České Meziříčí				2/2016
Dlouhé-Rzy				
Dobré				
Dobruška				
Dobřany				7/2015
Domašín				
Domkov				9/2014
Hlinné				
Houdkovice				
Hroška				09/2016
Chlístov				10/2015
Janov				3/2015
Jestřebí				9/2013
Jílovice				5/2016
Kláster nad Dědinou				7/2016
Krčín (dnes souč. N.M.n.M.)				
Králova Lhota				4/2016
Křivice				

Křovice				12/2015
Ledce				7/2016
Lipiny				8/2016
Lhota - Doubravice				7/2014
Libchyně				1/2014
Masty				09/2016
Mělčany				
Městec nad Dědinou				
Městec				7/2014
Mezilesí				2/2014
Mokré				
Nahořany				7/2014
Nedvězí				
Nové Město nad Metují				12/2013, 14
Nový Hrádek				
Očelice				
Ohnišov				1/2015
Olešnice v Orl. horách				8/2015
Opočno				
Osečnice				
Podbřeží (Skalka)				
Pohoří				1/2016
Provodov-Šonov				9/2014
Provoz				9/2015
Přibyslav				11/2013
Pulice				
Rohenice				3/2016
Roudné				09/2016
Semechnice				
Sendraž				10/2013
Slavětín nad Metují				8/2014
Slavoňov				3/2014
Sněžné				6/2015
Spy, (dnes součást N.M.n.M.)				11/2014
Studnice				
Šeřech				9/2014
Trnov				

Újezdec				7/2016
Václavice				9/2014
Val				9/2015
Vrchoviny, (dnes souč. N.M.n.M.)				10/2014
Vršovka				5/2014
Vysokov				
Vysoký Újezd				6/2016
Zákraví				1/2015

NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ obec, která byla okresním městem

Nové Město nad Metují bylo okresním městem. V čísle 2/2015 tohoto provedení „Novoměstského kurýra“ jsem uveřejnil mapu okresu Nové Město nad Metují z roku 1938. Které obce novoměstský okres tehdy zahrnoval, vyplývá z této mapy.

Seznam, který jsem uveřejnil ve vedlejší tabulce původně vycházel z knihy „Nové Město nad Metují a jeho kraj“, která vyšla na začátku roku 1940. Tam přispěla řada obcí popisem své obce.

Ukázalo se, že to nejsou všechny obce tehdejšího novoměstského okresu - viz mapa v čísle 2/2015.

A tak pokud se návštěvou dostanu k obci, která dosud ve vedlejší tabulce není, doplním ji tam. Tak snad budou zkompletovány obce novoměstského okresu a jejich dnešní podoba.

Dnes také existuje tzv. „Dobrovolný svazek obcí“ - obce DSO. Webové stránky tohoto sdružení najdete na adrese:

<http://novomestskonadmetuji.cz>

Tyto obce jsem také zařadil do mého seznamu obcí.

Ve vedlejší tabulce jsem také označil obce, které spadají pod současné Nové Město nad Metují vzhledem ke skutečnosti, že Nové Město nad Metují je obcí s tzv. „rozšířenou působností“ - obce s označením ORP. Tyto obce jsem už navštívil.

V jednotlivých číslech měsíčníku „Novoměstský kurýr“ se budu věnovat obcím, které jsou ve vedlejší tabulce. Některé jsem už uvedl v předcházejících číslech, takže k těm se už nebudu vracet. V tabulce najdete, ve kterém čísle měsíčníku „Novoměstský kurýr“ se o příslušné obci píše. Obce budu volit namátkově dle mé nálady, kam se mi bude chtít právě jet. Pokračuji obcí BYZHRADEC.

Jindřich Buchal.

BYZHRADEC Co o sobě napsali v roce 1939 v knize „Nové Město nad Metují a jeho kraj“:

O původu obce existují tři verze. Podle jedné obec Byzhradec založil zeman zvaný Byzrat, obec podle něho dostala jméno Byzrac, později zásluhou vrchnostenských Franců roku 1713 pokřtěna na Bizhradetz a v novější době na Byzhradec.

Jiná verze:

Nebyl zde zemanský dvorec (hrad), jak v každé vesnici bývalo zvykem, aby škýtal ochranu před náhlým vpádem nepřítele, proto tuto ves bez hradu nazývali Bezhradec, pak Bizradec a po dotazu komise pro stanovení úředních názvů při ministerstvu vnitra, Byzhradec.

Podle třetí verze vedla zde spojka zemských stezek z Opočna do Solnice. Aby kupci z Prahy po zemské stezce přes Hradec Králové-Opočno nemusili až do Dobrušky (zemská stezka: Náchod - Dobruška - Solnice - Rychnov n. Kn. - Žamberk atd.), nadcházeli si po spojkce Opočno - Byzhradec - Solnice. Aby pak cizí kupci nezbloodili, stál prý na severním konci obce kamenný ukazovatel, na kterém stálo „Bis Hradec“, t. j. až do Hradce, t. j. do Chlumeckého Hradce, nynějšího Hradce Králové, a naše ves obdržela od toho jméno Bishradec, pak Bizhradec a jak uvedeno, název nynější: Byzhradec.

R. 1495 patřil Byzhradec k hradu litickému, potom k potštejniskému a r. 1558 prodán k panství černíkovic, jež patřily hraběti Kolovratu Liebšteinskému, a v tomto panství zůstal Byzhradec až do zrušení roboty. V r. 1850 patřil krajským úřadem k Jičínu. Obec jest na mírném svahu, obráceném k jihu; výška nadmořská je 321 m. Podle geologické mapy jest zde útvar druhohorní, t. j. křída. Půda jest těžká, jílovitá, daří se dobře všechny druhy obilí. Vesnice má tvar silniční, t. j. domky jsou stavěny podél okresní silnice.

Obec byla přiřazena k Bílému Újezdu; od první polovice 18. století však jest trvale přiřazena k Černíkovicům.

Školní obec jest tvořena z místní obce Byzhradce a samoty Slavince, odkud však děti docházejí po dohodě do bližších Houdkovic.

Původní znak obce Byzhradce byla brána rychnovského zámku s ryzcem, druhý znak obce byl sv. Václav, v levé ruce drží korouhev a v pravé štít s orlicí.

Severně od vsi se nachází pahorek, zvaný „Svrchnice“, s nadmořskou výškou 333 m, odkud jest výhled na Orlické hory. Ve vsi jest rybník ve výměře 58,45 a, náležející obci, která jej pronajímá k chovu ryb; dříve patřil vrchnosti černíkovic. Poněvadž se však ryby ztrácely, prodala jej vrchnost obci. Voda v něm jest většinou potoční a částečně pramenitá.

Obec Byzhradec má 81 číslo popisné, 335 obyvatel. Obyvatelé jsou drobní zemědělci a sedláci; všichni jsou náboženství římskokatolického, národnosti české, počet členů občanského zastupitelstva jest 17. Rozloha katastru činí 532 ha i s lesy. Zajímavá jména některých pozemků: „Na mýtinách“, „Vlčí hora“, „Na dlouhé“, „Na zadech“, „Pod doubravkou“, „Na kulišovské“, „Na škopovce“, „Na dědičné“, „Na štěpnici“, „Na vodotoči“.

Místní záložní a spořitelní spolek „Kampelička“ byl založen v r. 1920; první vklad činil 100 K. V obci jest elektrisace; rozvedena jen v některých místech. Při zavádění elektriny utvořili v roce 1926 místní občané t. zv. „Družstvo pro rozvod elektrické energie“.

Meliorační práce v r. 1935/36 daly vznik „Vodnímu družstvu“, které však trvalo jen do ukončení melioračních prací na katastru byzhradeckém.

Z pověr zachovala se pověra o strašidlu v „Komornech“ (les), „O matuchu“ (z dob roboty), „O Matěji Holoubkovi a o rytíři Slévkovi ze Slévic, majiteli panství v Kvasinách“, „O zázračné vodě na studánek Na mejtách“.

Význační rodáci: kněz Hlavsa, později děkan v Nechanicích, Fr. Jirout, farář v Lišnici u Žamberka, Ant. Bartoš, farář v Žiželicích,

Fr. Kovář, profesor v Olomouci, MUDr. Jos. Černý, lékař v Nymburce, MUDr. Václav Bartoš, lékař v Rokycanech, Jan Šmída, profesor, zemřel ve světové válce, Fr. Fridrich, profesor bohosloví v Kutné Hoře, Fr. Roček, maj. velkostatku „Budislav“ u Soběslavi, Jan Černý, úředník zemského úřadu v Praze.

Jindřich Binar, řídící učitel.

BYZHRADEC Z INTERNETU

Z www stránek obce Byzhradec:

Byzhradec leží na mírném svahu obráceném k jihu přibližně 4 km severozápadně od Solnice v nadmořské výšce 313 m.

V obci s 220 trvale žijícími obyvateli najdete kapličku Sv. Cyrila a Metoděje z r. 1869, nedávno opravenou budovu bývalé školy, která dnes slouží potřebám Obecního úřadu a knihovny a také obchod.

Z turistického hlediska je obec vyhledávaná turisty, zvláště z řad cyklistů, pro něž je zdejší okolí mimořádně příhodné, obdivován je výborný výhled na celý hřeben Orlických hor, malebný kraj v jejich podhůří a za dobré viditelnosti i na hřbety Krkonoš.

Historie:

Založení obce Byzhradec spadá do dávných a neznámých dob. Pojmenování obce se měnilo. Původní název byl Bisraz, později Bisradec a Bizhradec a nyní Byzhradec. Datum vzniku obce nebyl zatím dokumentárně doložen.

První písemné historické zprávy o vesnici jsou v prodejní smlouvě z roku 1495, kterou Jindřich starší z Kunštátu, syn Jiřího z Poděbrad prodává pro nepříznivé finanční poměry své litické a potštejnské panství s Černíkovicemi nejbohatšímu tehdy pánu východních Čech, Vilémovi z Pernštejna, který v letech 1483-1490 byl nejvyšším maršálkem země české. Prodejní smlouva z 24.10.1495 obsahuje názvy všech měst a vesnic, které v té době náležely k litickému panství. Bylo jich dohromady na šedesát (včetně Bisraz).

Černíkovic s Byzhradem a Třebešovem koupil v roce 1558 Mikuláš Dobeš z Olbramovic. Tak se obec dostala pod panství černíkovic, kde se vystřídalo mnoho pánů, jako Trčkové, Jan Jetřich ze Žerotína, Hendrich Kraft z Lammendorfu, Mikuláš Aleš Vít ze Rzávého a na Chotovinách. Po nástupu Kolovratů 26. února 1676 připouje František Karel Libštejnský Černíkovic k panství rychnovskému, u něhož zůstaly i s poddanými z Byzhradce až do zrušení roboty v roce 1848.

Jméno Bisraz bylo zásluhou vrchnosti překřtěno v pozdější době na Bishradec, takže s tímto názvem se setkáváme v dokladech již z roku 1713. Nynější název Byzhradec se používá od roku 1922. Tehdy na základě žádosti komisi pro stanovení úředních názvů obcí při ministerstvu vnitra občané zamítli užívat historicky doložené názvy a dohodli se na jméno obce Byzhradec.

Jméno bývá spojováno se slovem hrad, hradeček, případně bývá interpretováno jako název místa bez hradu. Místní jméno však nemá se slovem hrad, hradeček nic společného. Je odvozeno od osobního staročeského jména Bizrat a jeho původní forma byla Bizrat (to je Bizratův dvůr či ves).

Původním znakem obce byla brána rychnovského zámku s ryzcem, jenž dokumentoval poddanost rychnovské vrchnosti. Poz-

dějším znakem byl Sv. Václav, jenž držel v levé ruce korouhev a v pravé štít s orlicí.

Jako jinde, tak i poddaní v Byzhradci, byli povinni robotou na polích vrchnosti. Podle zápisů v pozemkových knihách se rozeznávala robota dvojího druhu: potažní prováděná párem volů nebo koní (krav se k potahu nepoužívalo) a robota ruční, či pěší, vyhrazená jen drobným chalupníkům a bezzemkům. Proto nás nesmí překvapovat velký počet tažného dobytka proti dobytku chovnému u všech usedlíků, neboť potahy potřeboval poddaní k vykonávání předepsaných robot. K robotě potažní byly přidávány ještě i některé dny práce pěší. Výše pracovních dnů se řídila dle velikosti gruntu. Při každém prodeji domku nebo usedlosti je v převodní smlouvě zápis o povinnostech poddaného k vrchnosti, faráři, učitelu, nehlédě k placení kontribuce určené zemi. Z pozemků, na nichž stála chalupa, se platil úrok nebo činže dle toho, zda pozemek náležel vrchnosti - do vrchnostenského důchodu, obci - do obecní kasy a jestliže náležel pozemek záduší, do zádušní pokladnice.

Po třicetileté válce dochází k rekonstrukci zpuštěné země. Český sněm v úmyslu získání přehledu o stavech obyvatelstva, o počtu usedlíků a počtu polí, o stavu dobytka, aby mohl vypsat nové berně, vydává r. 1654 nařízení k sestavení berní rulle, první celostátní knihy, která pro historii každé obce zůstává důležitým pramenem pro posouzení hospodaření v obci. Rulle rozděluje poddané na sedláky, chalupníky a zahrádníky, udává počet polí na strychy a věrtele. Na jejich podkladě byl sestaven tereziánský katastr. Je to podrobný popis panské půdy, tj. půdy obdělávané vrchnostenskými zaměstnanci nebo robotou poddaných lidí, a soupis pozemků poddaných.

Byly popsány všechny grunty v obci s udáním, kdo držel grunt r. 1654 a kdo roku 1713. Katastr popisuje počet dobytka, jež mohl poddaný držet, počet polí na kusy počítaje, jakost polí, místo, kde se pozemek nalézá apod.

Díky tomu, že tento katastr je uložen v Ústředním archivu státním, mohou se dnešní obyvatelé dovědět o svých předchůdcích, jak jest v popise usedlíků byzhradeckých uvedeno:

Např. r. 1654 - Václav Vrabec, sedlák, r. 1713 vdova Nosálková selka, měla 9 kusů polí, z toho 14 strychů prostřední, 24 str. špatné jakosti, 1 strych 2 věrtele pustin, pole ležela v místech, kde se říkalo: nad zahradou, prostřední, u vohrady, nad cestou na širokej, na příčce, na zadě, na zahradě, porostliny, luk měla 3 kusy na 4 vozy sena, 1 vůz otavy na 2 koně, mohla chovati 4 koně, 3 vlastní krávy, 4 jalovice.

Přesnější popis pozemků a jejich výměr provedl katastr josefinský zřízený za císaře Josefa II. v r. 1780. V obci Byzhradec byl ukončen až 23. dubna 1788. Katastr obce byl rozdělen na 432 parcel. Každý pozemek obsahoval přesné číslo - číslo topografické, jméno majitele usedlosti, číslo popisné, druh pozemku, místo, v kterém se pozemek nachází, výměru na jitra a sáhy a příslušné výnosy. Pozemky byly měřeny ověřenou latí sáh dlouhou nebo řetězem dlouhým 10 vídeňských sáhů. Jaké byly povinnosti robotou vrchnosti, se dovidíme z pozemkových knih obsahujících zápisy od r. 1681. Pro ilustraci několik příkladů:

- poddaní z čp. 1 robotovati pěší prací 13 dní

- z čp. 2 robotovati s tříspřežím 3 dny týdně a od Sv. Jana do Sv. Václava, 26 dní pěší prací. Mimo to platit do vrchnostenského důchodu úroků o Sv. Jiřím 1 zl. 19 kr. a o Sv. Havlu 1 zl. 59 kr., za přádlu 15 l. kr., ouročného ovsu odvádět 1 měřici

- z čp. 4 robotovat 13 dní pěší roboty se statnou osobou neb dle vůle vrchnosti platit náhradu, do vrchnostenského důchodu platit o Sv. Jiří 18 kr. 4 denáry, o Sv. Havlu 18 kr. 4 denáry, za přádlo 6 kr.

- z čp. 21 robotovat pěší práci 13 dní, za přádlo platit 2 kr., kodely učitel 3 kr.

V čp. 24 byla krčma, a proto byl její majitel osvobozen od roboty.

V čp. 59 nebyla rovněž předepsána robota, neboť se jednalo o obecní chalupu.

Na základě uvedených archívních dokladů nemůžeme říci, které stavení je v Byzhradci nejstarší. Zcela bezpečně však víme, že již v roce 1654 stály usedlosti dnešních čp. 2, 3, 5, 17, 24, 25, 35, 36 a 46. Se zřetelem k tomu, že některé budovy přecházely na nového majitele v letech 1680-1698, je tu velká pravděpodobnost, že rovněž v roce 1654 stály již budovy v dalších číslech: 4, 6, 11, 45 a 49. Zajímavá je i ta okolnost, že v čp. 2 určité od roku 1654 a možná již od dřívější doby se vyskytuje jen příjmení Šabata, v čísle 3 po roce 1654 Bartoš a v čísle 5 od r. 1683 jen Mňukovi až do současné doby.

V letech 1805-1806 zrušila vrchnost panský dvůr v Bishradci a pozemky i stavení rozprodala svým poddaným. Poddaní platili z polí a luk úrok nebo činži a předepsány měli i jiné povinnosti. S každým poddaným, který získal ode dvora pozemky, byla sepsána prodejní smlouva.

Podle předpisu daně živnostenské byly v obci r. 1891 tyto živnosti a řemesla: p. Frant. Kovář byl krejčí, p. Jan Svatoň měl kramářství a hostinec, p. Kunc Josef obchod s mäslem, p. Jan Hlaváček řezník a pí. Anna Jettmarová hostinec. Dále byl v obci bednář p. Šabata čp. 51 a puškař p. Brandejs. Také se v obci vyráběl šindel. Nejstarší hospoda byla panská, známá již r. 1654 v čp. 24, později v čp. 25.

Nepříznivé existenční poměry před 1. světovou válkou přiměly asi 22 občanů k vystěhování do Ameriky, Slovinska (Jugoslávie) a do Německa. V první světové válce padli 3 muži, v důsledku válečných útrap zemřelo 6 osob a neznámí zůstali 2 muži.

Ještě Byzhradec z internetu.

Kulturní život v obci Byzhradec je pestrý, protože společenské organizace pracují dobře. V obci je Sbor dobrovolných hasičů, Český zahrádkářský svaz, Myslivecké sdružení DOUBRAVA Hroška-Byzhradec a od srpna 2014 byl založen Spolek Pro kulturní akce Byzhradec – POKABY.

Dále je zde mnoho občanů včelařů, kteří mají organizaci v Kvasínách. Od ledna do prosince se v obci pořádá něco děje. Ať to jsou výroční členské schůze organizací, tradiční dětský karneval v budově obecního úřadu, přednášky zahrádkářů a učení dovedností pletení košíků. Dále pálení čarodějnic v přírodním areálu s průvodem po obci, kdy děti v přestrojení za čaroděje dávají občanům ozdobené větvíčky na branky.

Hasiči se účastní hasičských soutěží konaných okrskem a po 100 letech vytvořili v SDH Byzhradec ženské družstvo, aby ženy reprezentovaly SDH a obec Byzhradec. Na místní požární nádrži (rybník) pořádají organizace rybářské závody pro děti i dospělé.

V zázemí myslivecké chaty se tradičně koná dětský den, který má v okolí velký ohlas. Na této akci spolupracují s obcí Byzhradec všech-

ny organizace v obci, občané a přátelé obce Byzhradec. Zapojuje se na 70 organizátorů a dětského dne se zúčastní na 400 návštěvníků.

Hasiči každoročně pořádají v přírodním areálu pouťovou zábavu a loni poprvé Letní hasičský ples. Závěr srpna je ve znamení rozloučení s prázdninami pro děti, plný her a soutěží.

Na posvícení, v měsíci říjnu zahrádkáři a občané obce vystavují své výpěstky v přírodním areálu u roubenky a pravidelně vystavují na zahrádkářské výstavě v Častolovicích.

V prosinci navštěvuje děti v domácnostech „Mikuláš, anděl a čert“.

31.12. pořádá Spolek silvestrovskou procházku okolo Byzhradce s malým pohoštěním a ohňostrojem.

Obec Byzhradec podporuje aktivitu organizací, protože je třeba, aby se občané scházeli a pro děti byla vyvíjena aktivita.

Mezi největší akce v obci patřil Sraz rodáků 2011 a 130.let SDH Byzhradec v roce 2013. Akcí se účastní většina obyvatel obce, od nejmladších po nejstarší. Občané se snaží udržovat tradice a vypomáhají s úpravou a pořádkem v obci.

Zdroj: <http://regionvrcha.cz/>

NĚKOLIK MÝCH POSTŘEHŮ

Obec Byzhradec jsem si prohlédl poměrně podrobně. Leží v pěkné krajině s lukami a lesy, blízko je Černíkovický rybník, na druhé straně na kopci malebná vesnice Voděrády.

K vesnici vede od Hrošky nová „polní cesta“ ovšem je to kvalitní asfaltka. Podobná polní asfaltová cesta by jistě byla dobrá i směrem k Voděradům, zatím se to musí objíždět směrem k Houdkovicím. Ale docela pěknou cestu mají myslivci ke své chatě - není to asfaltka ale může tam projet i autobus. Ovšem ta myslivecká chata je opravdu pěkné dílo - tamní myslivci jsou machři - spolu s těmi z Hrošky mají Myslivecký spolek Doubrava.

Na horním konci Byzhradce je souběh několika cest - od Houdkovic, Trnova a Hrošky. Na druhé straně se dá vyjet do Solnice a Černíkovice.

V obci je pěkně upravený rybník, také římskokatolická kaple svatého Cyrila a Metoděje. Patří pod farnost Černíkovice. Vystavěna byla v letech 1869–1870. Je nejvýznamnější památkou obce.

Byzhradec je obec nevelká ale pěkně upravená, je tam postaveno několik nových rodinných domků. Řada starších je pěkně opravených.

Obec je obcí samostatnou, má tedy i svůj Obecní úřad. Obec má i své internetové stránky, podívejte se.

Jindřich Buchal.

FOTO Z OBCE BYZHRADEC

Pohled na samotu v místě „Vysekávaný“

Pohled od Byzhradce na Voděradý.

Kaple sv. Cyrila a Metoděje.

Rozcestí na horním konci Byzhradce.

Výjezd z Byzhradce na Solnici a Černíkovice.

Pohled od Byzhradce směrem k Orlickým horám. Vesnice v popředí je Bílý Újezd.

Rozlehlý prostor v Byzhradci s upraveným rybníkem. Asi místní náves.

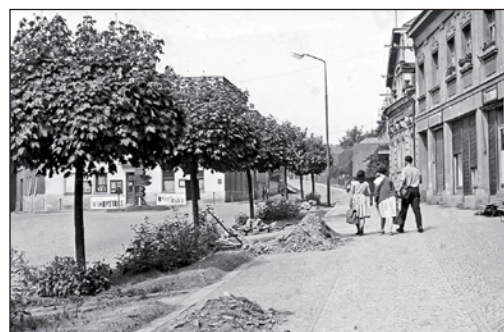
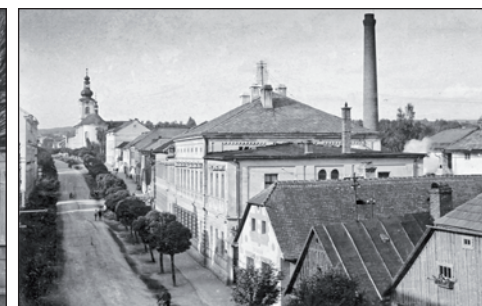

POHLEDY Z MĚSTA

Přestavba domku na Komenského ulici. Zajímavé řešení - ovšem proč zrovna zde? Vedle stav v minulosti.

Výstavba nového domu v prostoru u Rychty. Vedle stav tohoto místa v různých dobách v minulosti.

OD KLADSKÉHO POMEZÍ

Články z doby mezi válkami.

Jubileum svobodné církve reformované.

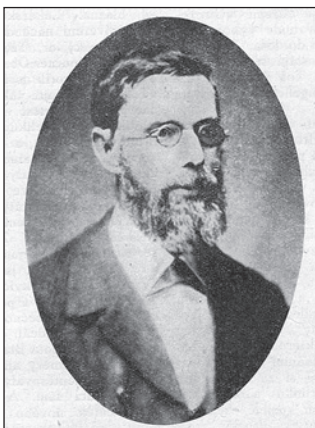
Náboženské hnutí v severovýchodních Čechách v podhoří orlickém sahá svými kořeny hodině před r. 1848 a má hojně dramatických chvil, když se proti rozmáhajícímu evangelictví i proti smyslu tolerančního patentu stavěli nejen katoličtí faráři, ale i pošťvaný lid, jak tomu bylo při událostech r. 1849, kdy byly schůzky evangelíků pošťvaným davem násilně rušeny nebo o pohřbu evangelíka Dusila (zemřel r. 1851 na rány, utrpěné na jedné schůzce), který byl pohřbíván za četnické a vojenské asistence. I po pohřbu musilo okresní hejtmanství nařídit zvláštní ponocenskou hlídku, neboť se veřejně vyhrožovalo, že mrtvola bude vykopána a zatažena někam do lesa. Zpráva o tomto pohřbu dostala se i do Havlíčkova Slovana, Toť jen dvě ukázky z dějin evangelického hnutí na Novoměstsku.

Podobné hnutí zachvátila i Náchodsko kolem Hronova, kde po vydání tolerančního patentu se k evangelické církvi přihlásilo na 30 osob. Z tohoto hnutí vyrostlo v letech sedmdesátých nové hnutí náboženské, nová církev státem neuznávaná, tak zv. *balcaráci*, jak se jim u nás vesměs říká, nazvaní podle prvního svého kazatele a organizátora Jana Balcara.

Jan Balcar se narodil 27. března 1832 v Horní Radechově. Pocházel z katolické rodiny a již v desíti letech čítal bibli, kterou si jeho otec vypůjčil. Zaměstnáním byl tkadlec a zedník. Později si za 11 zlatých opatřil bibli »Berlítku« a ohlížel se i po evangelickém kostele, Nejblížší byl ve Stroužném v Prusku, kde byl starý exulantský sbor. Tam tedy mladý Balcar chodil a tam se seznámil se zajímavým představitelem náboženského hnutí u nás, farářem Kurzem, původně premonstrátem, který byl na konec evangelickým kazatelem v Americe. Od té doby datuje se Balcarovo působení mezi lidem. Účinek toho bylo nejen hojné přestupování k církvi reformované, ale i pětiletá pře, která se skončila pro Balcara r. 1859 (r. 1856 byl již členem evangelické církve reformované) měsíčním vězením. I jinak bylo mu snášeti pro přesvědčení protivěnictví. Vyštvaní z Radechové zabránilo, že získal domovské právo, zakoupiv usedlost. Katolický farář Körner v Červeném Kostelci pokoušel se prohlásiti ho za blázna. Lékařskou prohlídkou byli pověřeni náchodský dr. Müller a opočenský dr. Teunesr, kteří

odpověděli záporně. Oba si s Balcarem pěkně pohovořili a na konec řekli: »Tak jen pracujte takhle dál!« Balcar potěšen neustal v činnosti. Hronovským evangelíkům daroval na hřbitov 400 šajmů a dosáhl přímluvou u knížete Schaumburg-Lippe, že daroval sboru bývalý rybník. Psal i články do Hlasů ze Siona, kázání pro Betanii a traktáty. Oč mu šlo, naznačuje ve svém rukopisném, strohém životopise.

»Zasazoval jsem se o lepší řád, zejména o svěcení dne Páně, zamezil jsem obvyklý v evangelických církvích obyčej popíjetí před pohřby a po nich«, zkrátka šlo mu o skutečnou jednotu víry a skutků i — o ideál, který měla na mysli stará jednota Bratrská.

Jan Balcar

O jeho misijní zdatnosti svědčí, že za jediný rok prodal přes 500 biblí a 200 Zákonů.

Schůzky jeho stoupenců konaly se v samotě »Na dolech«, jindy ve Rzech, pak zase na Hronovsku, při čemž nikdo nelitoval dlouhých cest. Tak se pomalu tvořil nový sbor, ač všichni »matrikově« patřili k evangelické církvi v Klášteře, kde jim tamější farář vedl matriku. Svátostmi křtu a večere Páně jím přisluhoval kazatel Kurz a po jeho odjezdu do Ameriky misionář Skotské církve, určený pro práci mezi Židy. Formální vystoupení z reformované církve nastalo r. 1868, kdy ustaven první sbor o počtu 34 členů.

Poněvadž kazatelé svobodné církve z Vratislavě Eduard a zhořelecký Matzke byli českého jazyka neznalí, zvolen byl na Chudobě kazatelem Balcar. Po volbě odebral se v září do

Když ho poměry ani v evangelické církvi neutěšovaly, začal reformační práci sám. A tu je vlastně počátek nového náboženského hnutí. Jan Balcar se věnoval svému poslání celou duší: veřejně kázal, psal články, chodil krajem a i v soukromí dokazoval změnu řádu a života. Dosáhl i spojení se svobodnou církví Vratislavskou a v roce 1866 se stává kolportérem Skotské náboženské společnosti s platem 17, později 21 dola-

Emlichheimu v Prusku, do synodálního shromáždění, kde byl 27. nebo 28. září 1878 potvrzen za kazatele. Z Radechové odešel na Novoměstsko, kde si zakoupil chalupu na Rzech. Shromáždění se konala vždy jednou u něho na Rzech a po druhé »Na dolech«. Zajímavé pro poznání jeho osobnosti je, že s Balcarem se na Rzy přestěhovali i členové z Hronovska. Přívrženci se po čase stěhovali i na jiná místa a v nových působištích zase sami reformačně pracovali a tak vznikaly nové stanice v Hradci Králové a j. Příčiněním amerického misionáře A. Schauflera dostal Balcar podporu průměrně 300 zlatých ročně, která mu byla vyplácena v letech 1873 — 1883. Zásluhou Schauflerovou a krabčického faráře Šuberta, zakladatele dívčího ústavu, rovněž přítele Balcarova, byl založen i sbor pražský, který byl pod policejním dohledem Dederovým. Přívrženců nového učení přibývalo a na kázání Balcarovo spěchali lidé z daleka široka, nelitující cest až z Třebchovic, Svinar, od Hradce Králové, z Malšovic a ze Skalice do Bystrého, působiště Balcarova. Koncem let sedmdesátých neušel Balcar úřednímu pronásledování, že »jako náčelník a tak zvaný kazatel státem neuznané a nepřipustné náboženské společnosti čili sekty, způsobuje na Novoměstsku a Královéhradecku veřejná shromáždění, přednášky má, ano i křty vykonává.« V tom byl shledáván přestupek říšského zákona z r. 1859. Nastal zápas věřících s úřady. Leckdy to bylo až humorné. V bysterském sboru bylo shromáždění. Tam vtrhli do místnosti četníci v plné zbroji, aby zjistili přítomné. »Jak se jmenujete?« začali. První: Josef Hejzlar, druhý Josef Hejzlar, třetí František Hejzlar, čtvrtý Josef Hejzlar — v shromáždění byli sami Hejzlarové a Světlíci. Četníci hromovali, že si z nich lidé dělají blázný, ale ti se tak opravdu ímenovali. Pak přišly obsílky a pokuty — všech bylo pokutováno 67 osob z 25 vesnic a suma pokut byla na tehdejší časy ohromná: 1170 zl. Sám Balcar byl pokutován 210 zl. Bratři byli v úzkostech, pokuty leckde převyšovaly jejich majetek, neboť to byli vesměs chudí lidé. Pražští a další bratři obrátili se v zoufalé tísní o pomoc k světové Ev. alianci, která právě zasedala v Basileji. Aliance vyslala k císaři Františku Jos. deputaci a konečný úspěch byl, že pokuty až na 50 zl. (u kazatele) sleveny a dalšímu shromažďování nebráněno.

Budova pro shromažďování, sbor, byla vystavěna r. 1879 na darovaném pozemku za pomoci Ochranovských a svo-

bodné církve Skotské. Balcar zemřel 25. listopadu 1888, když byl viděl nejen ovoce své práce, ale i rozkol, který skončil zřízením druhého sboru v Bystrém. Rozkol byl urovnán teprve r. 1892.

Padesátiletí založení sboru Balcarem připadlo do posledních dní světové války a proto nebylo oslaveno. Proto teprve šedesátiletí bude oslaveno prostým tichým způsobem. Do malé horské vesničky pod Orlickými horami sejdou se členové Svobodné reformované církve (Jednoty českoobratrské), aby vzpomněli prvních počátků hnutí náboženského, zajímavého po mnohé stránce pro historika a psychologa.

Jaroslav Prošek:

Válka 1866 v představách soudobého kronikáře.

26. června 1866 přimaširovali Prusáci na hranice až k Fríedlandu, tam odtud vyjžděli patroil po hranicích, kde nebylo vojsko, drancovali, vydírali a loupili příbytky, brali dobytek lidem z chléva, lidé utíkali do lesů i « dobyt看kem, takže nastal veliký zmatek a strach po hranicích.

Posledně přirazili až do Broumova a tam jim všechno lidé dát musili. Když nechtěli dát, sami do příbytku se vedrali a co se jim líbilo, vzali, na vozy naložili a do ležení odvezli, hospodským jsklepy zotvírali, pivo v sudech a víno ven vyvalili, vypili, sudy na vůz naložili, co vypít nemohli, odvezli, takže kolem a kolem nebylo ničeho k dostání, tabák všechnen pobrali ze skladů a tak, že nebylo lot tabáku k dostání. To bylo dříve před válkou (myšleno bitvou).

Dne 27. června přitáhli až k Náchodu, to bylo v úterý. Hned dali znamení z děla před »omtem«, že jsou zde. Tam zabili našeho hulána (na místě pomník prvního padlého vojína

Součka), který tam na stráž stál. Do rána stáli na Brance za Náchodem. Naše vojsko bylo pod Vyškovem, ač jen malá částka proti Prusům v takové ohromné síle, jen 12 tisíc, a hned se začali bití od půl deváté hodiny až do půl šesté odpoledne. Pak přestali. Druhý den byla krutější bitva než první, protože naše vojsko přišlo na pomoc a tak ho bylo jako mraku. Prusi maširovali od pondělka až do soboty do rána, ale rakouské vojsko jako bojovalo proti němu a vždy více Prusů padlo než našich, že jich tisíce na bojišti ležeti ostalo. Ve čtvrtek o 11. hodinách začali naši střelbu a ta trvala jen dvě hodiny, a Prusů padlo hrůza, po pěti na sobě leželi. Našich také padlo. V pátek o 11. hodinách večír začala střelba a trvala do večera, až Prusů přes tři tisíce bylo zajato a ještě více pobito. To bylo na sv. Petra a Pavla. Na to v sobotu se bili u Skalice a Ratibořic tak strašně, že Prusů padlo a zajatých přes 40 (60) tisíc (!)

V Náchodě všechny kvelby vydrancovali, zboží vybrali a do své země dovezli, v krámech cukr a kávu brali, pražili a lidem sami prodávali a všechno vyrabovali, i úřady zotvírali, knihy pobrali a vše rozházeli po zemi.

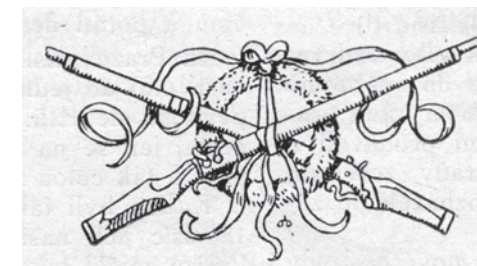
V císařským omtě u nové hospody dveře vypáčili, dlažbu kopali, zdě rozbourali, kde bylo znát, že jsou skrejše zboží, pobrali a do Slaného lidem to dávali a ty zloději to domů odnášeli — tak s námi hospodařili a nakládali — ty bezbožný Prusáci. Okolo Náchoda ve větrnicích neostal žádný dobytek, ani drůbež, ani pes i kočka, ani ten holub; zastřelili ho. Tak žádný zrna, obilí, sena, slámy i dříví nemá, vše zlořečená praiská spřež sebrala a odvezla. Ani to k vypsání není, co ta holota řádila.

Ve Vysokově byly zapáleny čtyři statky a chalupa, v Kleným byl oheň taky, ve Skalici na 4 místech se zapálilo, všude po polích požehnání Boží zatlapáno a zničeno jest, takže ani do úst ničeho neostalo. Copak ty lidi všechny začít mají — chodit prosit?

Potom se to hnalo níž a níž za Skalici k Ratibořicům a k Červené Hůře a dále a dále, až 2. července přitáhli až k Jaroměři a u Kuksu. Tam byli notně Prusáci vyflákáni, do vody vehnání, takže se voda zarazila a Prusů plná řeka leželo. Dne 3. července byla bitva u Dubence a mezi Královým Dvorem, která trvala od čtyř hodin ráno až přes devět hodin večír, ani nepřestala, ustavičně se prali. Pak to táhlo k Hořicům. Dne

4. července se stáhli až mezi Neděliště a u Trotiny. 5. července byli okolo Nedělišť. Tam byla největší bitva, která trvala od 4 hodin ráno až do půldesáté na noc, tam mnoho lidu padlo. Odtamtud se táhli k Hořicům a k Miletínu a k Jičínu a pořád denně bitvy drželi.

Ku Praze přišli, ale do Prahy nevešli, ani do jednoho festunku, aneb pevnosti nepřišli. Těch se báli jako čerta, jen se na něj podívali a táhli pryč a tak celou zem českou prolezli. U Kolína byli také dobře vyřezáni. 18 tisíc jich naši pobili a 18 tisíců Prajizů zajali, tak 36 tisíců musel nechat za kořist našim, A tak se pořád hnali až k Moravě, k Litomyšli, k Poličce, Vys. Mýtu atd. Pak přišli až do Brna, Tam museli složit vejpalný 2 miliony tolarů a dále šel pořád, až chtěl tak přijít do Vídně. Před Vídní tam jemu dobře vyprášili kabáty a musel zpátky, až do Znojma coufali a tak byl roztažený všude. Do Prahy přišel 8 tisíc, tam ale dlouho nebyl. Přišli na něj Bavoři a Sasi a ti jej z Prahy vyhnali. U Boleslavě, u Jičína, u Hořic a Králových Dvůrů, u Kolína, tam byl notně bit, u Olomouce byl na 40 tisíc poražen a 10 tisíc zajato. Byl všude dobře výřezem, ale pořád jej bylo jako máku. I taky v Náchodě mu museli složit 1000 tolarů vejpalného, v Broumově, v Trutnově, v Kostelci všude vybíral a lid okrádal a zem hubil, v Nechanicích, v Chlumci, v Pardubicích, v Chrudimi, všude jej čert nosil, chtěl celé Rakousko vyhubit, i do Uher se dostal. Ale uherský a vídeňský dobrovolníci ty ho notně vyřezali a v jednom kuse ho 10 mil až ke Znojmu hnali zpátky a pak byl ukončen mír.

P. S.

Jak ukázka svědčí, nebyl starý učitel školní Fr. Zelinka ve Vysoké Srbské (jemuž Jirásek v kronice »U nás« vytýká žertovně strašpytlivost), ani objektivním historikem, ani zvláštním pří-

telem Prajzů a na vojně dle všeho nikdy nesloužil. O tom, že to Prusák v Rakousku prohrál, byl do své smrti přesvědčen. O vítězství Prajzů na Brance, u Hradce Králové ani slova, neboť nemohl ve své stařecké mysli připustit, aby za své loupeživé choutky sklízeli v Č. také ještě vítězství. Rukopis svých zpráv podrobil F. Z. ostatně jakés revisi sám, ku př. ztráty Prusů u Ratibořic snížil škrtnutím ze 60 t. na pouhých 40 t. Sk. insp. Hraše připsuje shovívavě již po Zelinkově smrti, ač sám Prusáky také neměl v lásce, že udání Zelinkova pokládá za — veliký historický omyl.

(Dle školní kroniky ve Vys. Srbské. Zapsal šk. uč. Fr. Zelenka.)

Různé drobnosti.

Dne 7. II. 1628 sepsali Dobrušští prosbu na pana Jana Rudolfa Trčku na Opočně, v níž pro boha prosili, aby při svém náboženství evangelitském zachování byli. Předtím v roce 1627 žádala rada Dobrušská děkana Jana Matheidesa z Letovic, Koudelku zvaného, o povolení, aby se smělo v chrámu Páně v dny nedělní a sváteční zpívání pobožné (ovšem nekatolické) vykonávati »pro napravení k pobožnosti zhovadilého lidu.«

R. 1650—1951 konala se reformace náboženská na panství opočenském skrze vyslané Jesuity P. Adama Kravařského a P. Jana Švegra za pomoci farářů: Frydricha Stodského z Dobrušky, Františka Vodičky z Přepych a Jana Kauliuse z Třebechovic.

V Novém Městě Hradišti nad Metují, vyšlo 26. IV. 1653 nařízení, že kdožby svátků zasvěcených nesvětili, dají pokuty k záduší 5 tolarů a musí k tomu 3 dny u kostela sv. Trojice v kruhu státí.

Jiří Reichlt z Rychněvka v Novbr. 1726 v šitě slámy 2 bible, 1 postilu a 1 kancionál ze Šestovic domů si odvezl a v komoře schoval, kdež byla tuplovaná podlaha, kdežto vždycky po žebříku lezeno být muselo. Jenž o tom zprávu podává Jesenický farář Tobiáš Potůček panu regentovi: Dne 20. Novbr. 1726 ráno mezi 2. a 3. hodinou. Málo jsem se vyspal pro toho šibala! Rozsudek na něho zněl 14. XI. 1727, by půl léta na obecním díle v púťách pracoval. Tak i Adam Štandera z Meziříčí dne 6. června 1727.

Mikuláš Matějův sedlák z Bohdašína 13. XII. 1727, tak

i Mikuláš Bahník z Jenkovic měli knihy kacířské a když při výslechu Bahník zapíral, že s nimi nikdy ve sednici nebyl, na to dostal »na hubu«, při čemž se přiznal, že v sobotu jedl maso a ne v pátek.

Roku 1739 povolila konsistoř k žádosti misionáře P. Jakuba Firmusa S. J. (to byl ten, který šlapal lidem okovanými střevíci na bosé nohy!) aby blíže kostela v Klášteře vystavěl se příbytek dřevěný, k obývání pro misionáře, nákladem zádušním, dříví z Újezdeckého lesa a 40 fl. od Klášterského, anebo do pronájmu. Úřad oporen! (t. j. vrchnost opočenská nedovolila.)

P. Jakub Firmus (Tvrdý), v Bohuslavicích bytem na faře, obstarával služby boží od roku 1740—1742.

Roku 1729 hrabě Amošt z Leslie vystavěl v Novém Městě nad Metují kostel sv. Salvátora, na místě vyzdvížené kaple, r. 1718 od Matěje Göstla obročního a později hejtmána panství novoměstského založené. Světil jej r. 1729 biskup hradecký. Roku 1787 byl tento kostel zavřen a později z něho byla mandlovna, která byla r. 1878 rozbourána. Nyní na tom místě stojí nová budova úřední.

Matěj Göstl, hejtmán panství novoměstského, založil dne 14. IV. r. 1736 kapli sv. Barbory v Rezku. Dostavěna byla roku 1737. Sv. Barbora je patronkou kovkopů a tu prý chtěl ji Göstl získati touto obětí, aby její přimluvou se dařilo dolování na stříbro v údolí Bohašinského potoka (Mertovy díry).

Roku 1732 bylo velké hnutí náboženské na Opočensku, denní a noční schůzky v Slavětíně, Rohenicích a Meziříčí k modlitbám a ku zpěvu podle knížky »Harfa nová«, vydané od Jana Liberdy v Hennersorfu a tištěné v Lubani (Lauban v Lužici), přinesené od sběhlých: Lukáše Piksy z Rychnovka a Jiříka Tomka z Meziříčí. Hnutí bylo udušeno povoláním vojskem. R. 1734 souzení účastníci a odsouzeno z nich 40, propuštěno 103 osob. Vůdcové hnutí toho: Matěj Tauc, někdy učitel a zahradník v Rohenicích, hlavní, Jan a Václav Javůrek, bratří ze statku v Šestovicích, Jan Hovorka, chalupník z Jenkovic, Václav Klane, sedlák v Meziříčí a Mikuláš Jakl, sedlák ze Slavětína odsouzeni dne 4. IX. 1734 od císaře Karla VI. na 5 let k práci v pevnosti v železích. Jan Vojtěch z vesnice Sedmákovice na náhodském panství byl pro bezbožné řeči proti sv. Janu Nepomuckému nejdříve od slovné apelace královské odsouzen k stětí mečem. Konečně přece byl omilostněn a tento první trest změněn tak, aby po 3 léta na obecním díle

pracoval. Učinil vyznání víry, zpověď a přijímání velikonoční dne 22. Máje 1732.

V Sedloňově v červnu roku 1777 nařčen byl farář Frant. Pajkr, že chlapce jednoho, jenž mu pustil koně do hrachu, do kostnice zavřel, kde chlapec zemřel, což při výslechu hrobaře a jiných za zlomyslné nactiutrání shledáno, a nalezeno bylo.

O svatém Václavě dne 28. září 1757 jel starý Kejzlar z Náchoda na pouť k sv. Václavu na Dobeníně na saněch! Zima onoho roku trvala až do května. Obilí vyhyňulo.

Adolf Popelka.

O jméně Orlických hor.

Celé pásmo pohraničních hor mezi přechodem u Snappe a průlomem Orlice u Ostrova nemělo až do poměrně nedávné doby společného názvu, nýbrž bylo v jednotlivých úsecích různě jmenováno. Podle zápisů v zemských deskách říkalo se v XVI. stol. jeho nejsevernější části hory Rymburské, kdežto hřeben táhnoucí se odtud k jv. se nazýval Vrchomeze a další prodloužení hory Kunštátské. Odtud za selské bouře r. 1628 byl vydán hrozebný manifest IV. stavu v majestátu na horách Kunštátských. O něco později vzniklo pro střední z těchto částí jméno Kačenčiny hory, o němž se v souvislosti se známou pověstí zmiňuje Bož. Němcová v »Babičce« a AI. Jirásek v »Pamětech« a jež je známo i v lidové mluvě Čechů kladských.

Bezpečné zprávy o jméně některých vrcholů a potoků této oblasti máme již z r. 1537, avšak podrobnější popisy se datují teprve z let 1584—5, kdy povstaly hraniční spory mezi Martinem z Vlkanova a na Solnici s Trčkou Opočenským a kdy úředníci zemských desek prošli a popsali celé sporné území. Z jiných zápisů, pocházejících z let 1576 a 1599 je pak zároveň zřejmé, že zemské hranice šly tehdy dále za zmíněnými Vrchomezemi než dnes t. j. po říčce Němkyni, vlévající se do Orlice u místa Loh Stampfe, o níž se zde výslovně praví, že dělí hrabství Kladské od panství solnického.

Společný název pro celé dotčené horstvo zaznamenává poprvé Balbín, jenž je nazývá horami Slezskými. Dnes všeobecně užívané označení »Hory Orlické« zavedl teprve prof. F. X. Zippe v geognostickém přehledu královéhradeckého kraje, psaném pro IV. svazek Sommerovy topografie Čech, vydaný r. 1836. Rozhodnutí toto odůvodňuje tím, že všechny vody, které v těchto horách vznikají, se až na malé výjimky vlévají do Divoké Orlice, která sama má zde svůj počátek. Takto utvořený pojem byl ovšem z počátku dosti neurčitý a k bližšímu jeho vymezení došlo teprve na základě podrobných prací geologa J. Krejčího a topografa K. Kořistky. (Otištěno z »Náchod, listu« r. 18. č. 6.V)

Dr. I. Hončí

INSPIROMAT

I. Mladý gentleman, který se hodlá oženit, by se rád seznámil

Mladý gentleman, který se hodlá oženit, by se rád seznámil se zkušeným člověkem, který by ho od tohoto kroku odradil.

INZERÁT V LONDÝNSKÝCH TIMES

Člověk má být stále zamilován. To je důvod, proč se nemá ženit.

WILDE

Čestní muži se žení rychle, moudří nikdy.

CERVANTES

Oženit se proto, že ji milujeme — to je omluva, nikoliv důvod.

ACHARD

Člověk má vždycky něco nutnějšího na práci než se oženit.

NIETZSCHE

Oženit se znamená zdvojnásobit své povinnosti a napůl omezit svá práva.

SCHOPENHAUER

V manželství existují jen povinnosti a žádná práva.

NIETZSCHE

Manželství je jediné nevolnictví, které zákon připouští.

MILL

Manželství je společenstvím jednoho vládce, jedné vládkyně a dvou nevolníků, což sumárně činí dvě osoby.

BIEKCE

Pouta manželství jsou tak těžká, že se musí dát dohromady dva, aby je unesli, někdy i tři.

DUMAS ml.

Do manželství se musí skočit, jako se skáče do vody.

MAUROIS

Vrhl se do manželství jak do vody. Zřejmě proto si vzal prkno.

MAUPASSANT

Manželství a makaróny chutnají jen za tepla.

ITALSKÉ PŘÍSLOVÍ

Po letech se i nejbližší duše k sobě otáčejí tou nejpodivnější a nejnečekávanější stranou.

DYGAT

Neměl by se dovolovat sňatek těm, kdož se neznají aspoň šest měsíců.

NAPOLEON

Kdo pospíchá se svatbou, bude mít dost času toho litovat.

DÁNSKÉ PŘÍSLOVÍ

Láska je to, čemu se po svatbě říká omyl.

MARK TWAIN

Manželství je památka na lásku.

ROWLANDOVÁ

Zklame-li se v lásce muž, zůstane starým mládencem. Zklame-li se v lásce žena, vdá se.

VAUVENARGUES

Ženy zklamané muži chtějí se za ně provdat; je to stejně dobrý způsob pomsty jako každý jiný.

BEAUMANOIR

Muž se žení, protože se zamiloval. Žena se zamilovala, protože se chce vdávat.

DUVERNOIS

Provдалa se z lásky k sobě.

KENDA

Dobře se pověsit - to vyloučí možnost špatně se oženit.

SHAKESPEARE

Je pořád ještě lepší být ženat než být mrtev.

MOLIÈRE

Existují manželství dobrá, neexistují rozkošná.

ROCHEFOUCAULD

Není pořád májový večer.

HOLANDSKÉ PŘÍSLOVÍ

Manželství je dobré pro nápaditého

ITALSKÉ PŘÍSLOVÍ

Ke sňatku potřebuješ víc, než čtyři bosé nohy v posteli.

ANGLICKÉ PŘÍSLOVÍ

U stolu a v posteli nesmí být člověk blbý.

NĚMECKÉ PŘÍSLOVÍ

Vybral jsem si; není již mým cílem hledat, co by se mi líbilo, nýbrž líbit se tomu, koho jsem si vybral.

ALAIN

Před manželstvím se domníváme, že milujeme — v manželství se to teprve učíme.

KÖSTNER

Nabídka k sňatku je nejvyšší kompliment. Obvykle taky poslední.

ROWLANDOVÁ

Pro dobré manželství si člověk musí zvyknout, že už není svobodný, ale nesmí si zvyknout, že je ženatý.

LAUB

Manželství musí neustále bojovat proti draku, který všechno spolkně proti zvyku.

BALZAC

ŽERTOVNÉ OBRÁZKY

Zpracoval: ing. Jindřich Buchal, ČSA 821, Nové Město nad Metují, 54901.

www.novomestskykuryr.info

Zveřejněno v „Novoměstském kurýru“ vždy poslední den v příslušném měsíci.

Není určeno pro tisk. © PC Print.

Zdroj: Inspiromat, prémie knihovny MÁJ 1967

Atraktivní myslivecká chata nedaleko obce Byzhradec. Foto: J.B.